

TLAČOVÁ SPRÁVA č.15 - sezóna 2017/2018

Košická opera pripravuje Hoffmannove poviedky

Posledné Offenbachovo dielo sa vracia po takmer šesťdesiatich rokoch

V skúšobných priestoroch Štátneho divadla Košice už niekoľko týždňov naplno prebiehajú prípravy prvej tohtoročnej opernej premiéry, ktorou bude v piatok 23. februára v Historickej budove ŠD Košice uvedenie opery Hoffmannove poviedky, posledného diela francúzskeho skladateľa Jacquesa Offenbacha. Tento titul sa na javisko košického divadla vracia po 58 rokoch. Hudobné naštudovanie má v rukách talentovaný košický dirigent Maroš Potokár, realizačný tím vedie maďarský režisér Imre Halasi, ktorého režijný rukopis nesie aj populárna inscenácia operety Čardášová princezná. Scénu a kostýmy navrhla maďarská výtvarníčka Henriette Laczó.

V období, kedy mal Offenbach ako operetný skladateľ svoju najväčšiu slávu už za sebou, sa na sklonku života vrátil k žánru veľkej lyrickej opery. Podarilo sa mu skvele vystihnúť dvojitosť Hoffmannových príbehov, ich spojenia vznešeného s podradným, vážneho s groteskným, normálneho s nenormálnym a možno aj preto dal svojmu dielu podtitul „fantastická opera v piatich dejstvách“. V Hoffmannových poviedkach rekapituluje mnohé zo svojho operetného arzenálu, vďaka čomu dokazuje obdivuhodnú invenciu a dramatický cit. Posledné dielo Offenbacha je spolu s jeho druhou, neskôr prekomponovanou operou Rýnska rusalka, výnimkou v jeho tvorbe zameranej na hudobné komédie a operety, ale ani v ňom v námete a hudobnom spracovaní úplne neopustil komediálny žáner. Rozsiahle a majstrovsky vypracované lyrické a dramatické pasáže toto dielo jednoznačne radia medzi vrcholné diela francúzskej lyrickej opery 19. storočia a štýlovo ho približujú k operám Georgesa Bizeta, Charlesa Gounoda a Camilla Saint-Saënsa.

Inšpiráciu pre svoju operu našiel Offenbach v činohernej dráme Julesa Barbiera a Michela Carrého Hoffmannove poviedky, ktorú s veľkým úspechom uviedlo parížske divadlo Odéon v roku 1851. Autori hry sa inšpirovali životom a dielom nemeckého právnika, skladateľa, spisovateľa a výtvarníka Ernsta Theodora Amadea Hoffmanna. Za základ si z jeho próz vybrali tri poviedky. Dej rámčuje prológ a epilóg hry, v ktorých opäť vystupuje samotný Hoffmann, zamilovaný do speváčky Stelly, ktorý svojim rozprávaním zabáva spoločnosť v hostinci. Jeden z autorov hry, Jules Barbier, neskôr spolupracoval ako libretista aj pri vzniku Offenbachovej opery. Tá mala už v čase svojho vzniku veľmi zaujímavý osud. Jej premiéra bola 10. februára 1881, štyri mesiace po Offenbachovej smrti. Keďže ostala nedokončená jej dopísaním bol poverený hudobný skladateľ Ernest Guiraud. Ešte pred premiérou sa uskutočnilo viacero zásadných zmien a úpravy rôzneho charakteru pokračovali aj pri ďalších uvádzaniach a tak v prvých rokoch Hoffmannove poviedky vlastne nikdy nezískali konečný tvar a v niektorých spracovaniach sa výrazne odklonili od pôvodného Offenbachovho zámeru. Až neskoršie nálezy Offenbachových poznámok a konceptov a vyradených častí Guiraudovej inštrumentácie v druhej polovici 20. storočia umožnili rekonštruovať túto operu v podobe veľmi blízkej pôvodnému autorovmu zámeru.

Návrat Hoffmannových poviedok do košického divadla prinesie aj zaujímavé sólistické obsadenie s niekoľkými košickými debutmi hosťujúcich sólistov. V titulnej postave Hoffmanna budú alternovať hosťujúci Tomáš Černý, Tomasz Kuk a Róbert Remeselník, v postavách Olympie, Antonie a Giulietty sa predstavia hosťujúca Nicola Proksch a domáca Michaela Várady, v postave Stelly bude hosťovať Miriam Mrízová, domáci Marián Lukáč a Michal Onufer zaspievajú štvorroľu Lindorfa, Coppélia, Miracleho, Dapertutta, v štvorúlohe Andréa, Cochenilleho, Frantza a Pitichinaccia diváci uvidia domáceho Jaroslava Dvorskeho a hosťujúceho Petra Svetlíka. Dvojúlohy si zahrajú aj Marek Gurbaľ a hosťujúci Juraj Peter (Crespel, Luther), Anton Baculík a Maksym Kutsenko (Nathanaël, Spalanzani) a Martin Kovács spolu s hosťujúcimi Lászlóm Havasim a Martinom Padom (Peter Schlémil, Hermann). V sólistickom ansámblu opery sú aj Myroslava Havryliuk a Andrea Nemcová (Nicklausse) a Sylvia Stencláková a Erika Šporerová (Matka).